

รัฐเชษฐ์ จารยาภูล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

โครงการด้านต่อไปนี้

เป็นเรื่องที่มีค่านิยมในการใช้งบประมาณของราชการเกิดความเสียหาย มีผู้ต้องชดใช้แล้วหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบก็ตรวจแล้ว เกี่ยวข้องกับโครงการ ราชการได้รับการชดใช้อย่างไรจึงขอตรวจสอบหน่อย

นายพอใจมีหนังสือถึงนายกเทศมนตรี ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการจัดซื้อรถยนต์บรรทุกและโครงการอุดหนุนคลุ่มเกษตรกรข้าวนาปี เพื่อสร้างโรงสีขุนพร้อมโรงเรือน รวม ๓ รายการ คือ ๑) คำสั่ง/คำชี้แจง/คำเสนอแนะของสำนักงานการตรวจสอบเงินแผ่นดิน (สตง.) ที่ให้สมาชิกสภาเทศบาลชดใช้คืนเงิน ๒) ในเสรีจัดซื้อที่ออกให้ผู้ที่คืนและชดใช้เงินให้แล้ว และ ๓) รายชื่อสมาชิกสภาและผู้บริหารที่ต้องชดใช้คืนเงินทั้ง ๒ โครงการดังกล่าว แต่เทศบาลมีหนังสือแจ้งงบภัยเดรร่า หนังสือการตรวจสอบงบการเงินของ สตง. เป็นข้อมูลที่จัดทำโดย สตง. และกำหนดขั้นความลับไว้ ส่วนรายชื่อผู้ที่ต้องชดใช้เงินคืน การเปิดเผยจะรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ส่วนคำสั่งให้ชดใช้เงินคืนและดำเนินไปเสรีจัดซื้อเงินให้เข้าตรวจสอบหรือรับเอกสารได้แต่ปกปิดชื่อบุคคล นายพอใจจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ เทศบาลมีหนังสือส่งเอกสารทั้ง ๓ รายการไปให้ประกอบการพิจารณาและขี้แจงโดยสรุปว่า สาเหตุที่ไม่เปิดเผยให้เนื่องจากเห็นว่า เป็นข้อมูลข่าวสารที่ สตง. เป็นผู้จัดทำขึ้นและกำหนดขั้นความลับห้ามเปิดเผยไว้ ส่วนรายชื่อผู้ที่ต้องชดใช้เงินคืนยังไม่ได้จัดทำขึ้น แต่ปรากฏอยู่ในคำสั่งให้ชดใช้เงินคืนและดำเนินไปเสรีจัดซื้อ สำหรับคำสั่งให้ชดใช้เงินคืนและดำเนินไปเสรีจัดซื้อเงิน นายพอใจได้รับไปแล้ว แต่ได้ป้ายคำปกปิดชื่อ นามสกุลของผู้ต้องชดใช้เงินคืนเนื่องจากการเปิดเผยจะรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามมาตรา ๑๕ (๓)

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารทั้ง ๓ รายการ เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ และไม่มีข้อความใดที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่จะปกปิดได้ตามมาตรา ๑๕ และผู้ที่เกี่ยวข้องก็ได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้ราชการเรียบร้อยแล้ว การเปิดเผยไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทภาพหรือไม่อ้างสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ตามมาตรา ๑๕ แต่การเปิดเผยจะแสดงความโปร่งใสและตรวจสอบได้ของหน่วยงานของรัฐ แม้ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ จะกำหนดขั้นความลับตามระเบียบก็ตาม ก็ไม่ตัดอำนาจของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ในการพิจารณา เมื่อพิจารณาดึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนแล้ว เห็นว่าเปิดเผยได้ จึงวินิจฉัยให้เทศบาลเปิดเผยข้อมูลข่าวสารทั้ง ๓ รายการ ตามคำขอ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องที่อ้างให้นายพอใจเห็นด้วย

เหตุผลทั้ง ๓ ประการที่คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ใช้ประกอบการพิจารณา เจ้าหน้าที่ใช้เป็นหลักได้เลยกัน มีข้อสังสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ พพพ.๐๑.๔๗.๔๙

(ที่ สค ๔๖๗๘/๒๕๖๒)

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการพร้อมให้ข้อมูล”